

Ali monogamnost vpliva na upad moških spermijev?

Zadnje čase je vedno več vznemirljivih dokazov za izrazit upad človeških semenčic in velikosti testisov. Raziskovalci so z meritvami podprli zaskrbljujoče zmanjšanje povprečnega števila semenčic, kakor tudi zmanjšanje trdoživosti tistih semen, ki preživijo. Neki raziskovalci celo ocenjujejo, da je povprečno število semenčič upadlo celo za polovico. Seznam možnih vzrokov za ta hudi padec je dolg in obsega vse od estrogenu podobne sestavine v soji in mleku brejih krav do pesticidov, gnojil, rastnih hormonov v živini in kemičnih snovi, navzočih v plastičnih masah. Nedavne raziskave kažejo, da lahko množično predpisovani antidepresivi paroksetin (ki ga prodajajo pod različnimi imeni) poškoduje DNK v semenskih celicah. (<http://news.bbc.co.uk/go/pr/fr/-/2/hi/health/7633400.stm> 2008/09/24)

Raziskava človeškega razmnoževanja na Univerzi v Rochestru je odkrila, da je verjetnost za zmanjšanje plodnosti pri moških, katere matere so med nosečnostjo jedle govedino več kot sedemkrat na teden, trikrat večja. Med temi sinovi govedojek je stopnja zmanjšane plodnosti 17,7 %, pri moških katerih matere so jedle govedino redkeje, pa 5,7 %.

Soodvisnost med nerednimi ejakulacijami in različnimi zdravstvenimi težavami prinaša nove dokaze za to, da današnji moški svoje razmnoževalne opreme ne izrabljajo tako, kot bi jo lahko. Skupina avstralskih raziskovalcev je odkrila, da moški, ki so med dvajsetim in petdesetim letom ejakulirali več kot petkrat na teden, pozneje v življenju redkeje zbolelijo za rakom prostate (BBC News na spletu 15.10.2001). V semenu so poleg fruktoze, kalija, cinka, in drugih benignih sestavin često navzoče tudi sledi karcinogenov, zato raziskovalci domnevajo, da je raka morda manj zaradi pogostega izpiranja semenovoda.

Neka druga skupina iz Univerze v Sydneyju pa je konec leta objavila izsledke raziskave, po kateri vsakodnevna ejakulacija močno zmanjša poškodbe DNK v moških semenskih celicah in tako poveča moško plodnost – kar je ravno nasprotno od uveljavljenega prepričanja.

Pogosti orgazmi so dobri tudi za zdravo srce. Raziskava, ki so jo naredili na Univerzi v Bristolu na Univerzi kraljice Viktorije v Belfastu, je pokazala, da je za moške, ki tri- ali večkrat na teden doživijo orgazem, kar dvakrat manj verjetno, da bodo umrli zaradi srčno-žilnih bolezni (Psychology Today, marec/april 2001).

Uporabi, da ne boš ostal brez je eno izmed temeljnih pravil naravnega odbiranja. Evolucija s svojim neizprosnim ekonomizmom le redkokdaj opremi kak organizem za nalogo, ki je ne opravlja. Če bi bile današnje ravni proizvodnje sperme in semenčic značilne za naše prednike, bi bilo le malo verjetno, da bi naša vrsta razvila tolikšen presežek zmogljivosti. Današnji moški imajo neprimerno več zmogljivosti kot jih uporabljajo. Toda, če drži, da so testisi modernega človeka zgolj senca tega, kar so nekoč bili – **kaj se je zgodilo?**

Neplodni nimajo potomcev, zato je odveč govoriti, da neplodnosti ni možno podedovati. Pač pa je možno pod določenimi pogoji prenašati na prihodnje rodove zmanjšano plodnost. V reproduktivnem okolju, kakršno si zamišljamo in za katero je značilno pogosto spolno občevarje, naj bi se ženske v vsakem obdobju ovulacije običajno parile z več moškimi. Tako bi moški z okrnjeno plodnostjo le težko zaplodili otroke, saj bi njihove semenske celice izgubile v tekmi s celicami drugih spolnih partnerjev. Geni za močno semensko proizvodnjo bi imeli v takšnem okolju veliko prednost, medtem ko bi bile mutacije, ki bi imele za posledico zmanjšano moško plodnost, izločene iz genetskega zbirnika, tako kot se to še vedno dogaja pri šimpanzih in bonobih.

Pomislite zdaj, kakšne bi bile posledice kulturno vsiljene spolne monogamije, tudi, če bi bila vsiljena samo ženskam, kakor je bilo do nedavnega precej pogosto. V monogamnem sistemu parjenja, kjer ženska spolno občuje samo z enim moškim ni semenske tekme z drugimi moškimi. Spolnost tako postane podobna volitvam v diktaturah: zmaga lahko en sam kandidat, neglede na to kako malo glasov dobi. Kar pomeni, da lahko v takšnih razmerah celo moški z okrnjeno proizvodnjo semenčič zaplodi sinove ali hčerke, pri katerih je verjetnost, da bodo ravno tako manj plodni, večja. V tem primeru geni, ki odločajo o zmanjšani plodnosti, ne bi bili več izločeni iz genetskega zbiralnika, ampak bi se lahko v njem neovirano širili, posledica tega pa bi bilo stanovitno zmanjševanje moške plodnosti in atrofija tkiva, ki proizvaja človeško spermo.

Tako kot so očala omogočila preživetje in razmnoževanje ljudem z okrnjenim vidom, zaradi katerega bi bili v predzgodovinskem okolju obsojeni na izginotje, spolna monogamija omogoča razcvet mutacij, ki zmanjšujejo plodnost in povzroča zmanjševanje testisov, ki se med našimi nemonogamnimi predniki nikdar ne bi moglo obdržati. Najnovejše ocene kažejo, da semenska disfunkcija prizadene približno 5% moških na svetu in je poglavitni razlog za neplodnost pri parih. Vse kaže, da težava postaja čedalje hujša.(Barratt idr, 2009).

Če je paradigma predzgodovinske človeške spolnosti pravilna, je na današnji razmah neplodnosti poleg okoljskih strupov in prehranskih dodatkov morda pomembno vplivala tudi spolna monogamija.